

GUNTA ĀBELE

MAGNIFICELLO

Zoltán Kodály

Pēteris Vasks

Gaspar Cassadó

SKANI

ZOLTÁN KODÁLY

Sonata for Solo Cello op. 8 (1915)

1. Allegro maestoso ma appassionato 8'45

2. Adagio (con grand' espressione) 11'51

3. Allegro molto vivace 11'59

PĒTERIS VASKS

Grāmata čellam (1978)

("The Book" for Solo Cello)

4. Fortissimo 6'32

5. Pianissimo 9'07

GASPAR CASSADÓ

Suite for Solo Cello

6. Preludio-Fantasia 5'49

7. Sardana 5'04

8. Intermezzo e Danza Finale 5'55

TT 65'02

Gunta Ābele cello

Recorded at: October 2017, Riga Reformation Church

Recording producer and mixing engineer: Gustavs Ērenpreiss

Mastering: Chris Traves

Booklet text: Guntars Pupa

English translation: Amanda Zaeska

German translation: Matthias Knoll

Video production: Moshkanov Films

Directing, Editing: Denis Moshkanov

Camera, Editing: Alexander Ganeev

Crane operator: Oleg Belyakov

Camera: Alexey Sosnovsky, Daniel Pushpur

Photos: Pierre Pallez

Design: Gundega Kalendra

Executive producer: Egils Šēfers

©© Gunta Ābele, LMIC/SKANI 073
skani.lv

Booklet in English / Begleitheft in
deutscher Sprache / Buklets latviski

The arrival of the cello and cellists in the 20th century was lustrous and vivid. At the beginning of the century, Pablo Casals discovered anew the unique solo suites of Johann Sebastian Bach, leading to a turning point in music history. The wondrous sound and masterful lines of the suites have inspired practically all modern-day composers who have written for the cello, including Zoltán Kodály, Gaspar Cassadó and Pēteris Vasks. The compositions included on this CD have always been dear to me in the general musical context but also specifically in terms of the cello. They differ in character and style, but they are united in their great inner strength and overflowing energy. Irrespective of the date, place and socio-political circumstances of the music's origin, the spark to compose for solo cello caught all three composers during the maximalism of youth. Isn't that beautiful? It is a genuine joy and positive challenge to delve into and discover the artistic depth of these compositions. When I play their music, I reveal my innermost feelings and experience great happiness.

Gunta Ābele

1915. Old Europe has been dragged into the First World War. The German, Austro-Hungarian, Ottoman and Russian empires are falling. At the same time, nationalist movements are gaining ground, giving hope to the formation of new, independent states. Significantly, this is also the year in which **Zoltán Kodály (1882-1967)** - a Hungarian composer and ethnomusicologist who has collected and published approximately 3500 Hungarian folk song and dance melodies; also a pedagogue and the founder of the so-called Kodály method of music education - writes the **Sonata for Solo Cello, Op. 8**. The sonata is dedicated to Hungarian cellist Jenő Kerpely. It premieres in 1918 in Budapest, and the sheet music is published in 1921 in Vienna by Universal Edition publishers. Experts claim that the three-part solo sonata stands on par with Johann Sebastian Bach's six solo cello suites.

Kodály's opus delights listeners with its diverse melodic lines, vivid harmonies and energetic rhythms. The composer's greatest achievement lies in uniting the classic sonata form with the improvisational nature of musical folklore; the music even imitates the sound of folk instruments such as the cimbalom, zither and bagpipes. The sonata features almost all of the playing techniques used for cello – arco, pizzicato, sul ponticello – as well as virtuoso passages, massive chords, silky harmonics and extreme dynamic gradations. It contains references to the styles of Claude Debussy and other composers, for example, Kodály's friend and contemporary Béla Bartók. Scordatura – specifically, the tuning of the cello's C and G strings half a tone lower than usual – gives special nuance to the music and occasionally even the impression of a string orchestra. It seems that Kodály has composed the Sonata for Solo Cello for future cellists, not those of his own day.

1978. In the Soviet empire, including the "Latvian Soviet Socialist Republic", the path towards happiness for all humanity, namely, communism, is still actively advocated. In reality, the republic is ruled by a dictatorship compliant to the Kremlin and is characterised by economic recession and the suppression of free thought. But in the realm of culture, especially among the younger generation, a unique wordless protest is gaining strength; using artistic forms of expression, it attempts to erode the walls of censorship and uncover the absurdity of the existing system. This is also the year when **Pēteris Vasks (1946)** graduates from the Latvian State Conservatory, where he has specialised in composition. He has already graduated from the double bass class at the Lithuanian State Conservatory. The compositions he has written while still a student, including the **Grāmata čellam** (The Book for Solo Cello), have already captured the attention of audiences.

Vasks is currently the best-known Latvian composer on a global scale as well as the winner of several national and international awards and honours. "Music is the grandest of all the muses, because through it one most easily approaches the divine," he says when describing his music. "Yes, music is an abstraction, but sound is able to express the soul. Words are unable to do this. All around us, the talk is only about the body, but I want to call out: Where is the spirit, the soul?! Souls have become overgrown like the jungle. Therefore, I try to keep alive that little spark of light in my sounds."

The two-part Book for Solo Cello portrays two different worlds, two irreconcilable counterforces, the endless battle between good and evil. The first part, Fortissimo, expresses pain and despair; it bursts through like an uncontrollable cry of the soul. The second part, Pianissimo, in which for the first time in Latvian music a cellist must also quietly sing in addition to playing, exudes peace and the enlightenment of the soul.

The mid-1920s. What year precisely? That remains unknown. What is important is that this period introduces the golden age of Spanish culture. This is the era of poet, playwright and musician Federico García Lorca, filmmaker Luis Buñuel, painter Salvador Dalí and others. Cellist and composer **Gaspar Cassadó (1897-1966)** is the oldest among them. Like Dalí, he is a Catalan, and he learned to play cello from the legendary Catalan cellist Pablo Casals. He has worked in Florence and Siena as well as Cologne. He travels the whole world performing concerts and as a member of various juries. He expresses himself less often through composition, but he has written arrangements for cello and orchestra of Wolfgang Amadeus Mozart's Horn Concerto, Franz Schubert's Arpeggione Sonata and even Pyotr Ilyich Tchaikovsky's *The Seasons*. He has mystified his own *Allegretto grazioso* for cello and piano by deeming it composed by Schubert.

Cassadó's **Suite for Solo Cello** is deservedly considered one of his best and most popular original compositions. The first part of the three-part cycle begins with an improvisational Prelude/Fantasia in the style of Johann Sebastian Bach, which turns into the Spanish-style Sarabande. Here one also notices an influence from Kodály's Sonata for Solo Cello and the solo flute theme from Maurice Ravel's ballet *Daphnis et Chloé*. In the second part of the cycle, the most rhythmic Sardana section is a traditional Catalan dance. In the finale, the energetic Jota emerges out of the lyrical Intermezzo. The suite reflects a Baroque strictness of form as well as a bold retreat from it. In other words, it is a composition that extols genuine creative freedom.

Gunta Ābele was born in Riga in 1986 into a family of musicians, she began her training in Prof. Eleonora Testeleca's class at the Emīls Dārziņš Music High School. She won awards at the Augusts Dombrovskis Competition, the Latvian National Competition and the Karl Davidov International Cello Competition.

Ābele continued her professional education at the Basel Music Academy under Ivan Monighetti and Sol Gabetta. She successfully participated in several competitions in Switzerland, winning first place in the Concours National du Jura and the European Competition for Young Soloists in Luxembourg; she has also won the Rahn Music Award and twice received the Kiefer Hablitzel Music Prize. In 2013 she was nominated for the Latvian Great Music Award in the new artist of the year category.

As a soloist and chamber musician, Ābele has performed throughout Europe and has taken part in notable international music festivals, including the Schleswig-Holstein Music Festival in Hamburg, the Menuhin Festival Gstaad, the Contemporary Music Festival in Madrid and Viva Cello Basel. Her musical voice has been influenced by working with world-class performers and musical figures Gidon Kremer, Sergio Azzolini, Gérard Wyss, François Benda, Sofia Gubaidulina, Franghiz Ali-Zadeh and Pēteris Vasks.

Gunta Ābele is the founder and artistic director of the Camerata Basilea chamber orchestra. Thanks to generous support from the Fondation Pirolo, she performs on a cello made in 1885 in London by Hungarian luthier Béla Szepessy.

Guntars Pupa
Translated by Amanda Žaeska

Das 20. Jahrhundert ist die Blütezeit des Violoncellos und der Cellisten. Gegen Anfang des Jahrhunderts entdeckte Pablo Casals Johann Sebastian Bachs einzigartige Solosuiten wieder, was einen Wendepunkt in der Musikgeschichte darstellt. Die wundervolle Klanglichkeit der Suiten und ihre meisterhafte Klangtextur inspirierten praktisch alle Komponisten der jüngeren Zeit, die für das Cello geschrieben haben. Mit Gewissheit gilt dies für Zoltán Kodály, Gaspar Cassadó und Pēteris Vasks. Die auf dieser CD versammelten Werke haben mich schon immer angesprochen, sowohl im allgemeinmusikalischen Kontext als auch im besonderen Hinblick auf das Cello. Unterschiedlich in Charakter und Stil, eint sie dennoch eine große innere Kraft und brodelnde Energie. Unabhängig von Zeit und Ort ihres Entstehens und von den entsprechenden gesellschaftspolitischen Umständen hat der Ideenfunke zu einem Werk für Cello solo diese drei Komponisten während des Maximalismus ihrer Jugend entzündet. Ist das nicht wunderbar? In sie einzutauchen und ihre künstlerische Tiefe zu entdecken, ist eine wahre Freude und Herausforderung. Wenn ich ihre Werke spiele, offenbare ich mich aus meinem tiefsten Innersten heraus und empfinde großes Glück.

Gunta Ābele

1915. Das alte Europa ist in den Ersten Weltkrieg hineingerissen. Das Deutsche Kaiserreich, die Österreichisch-Ungarische Monarchie, das Osmanische und das Russische Reich geraten ins Wanken. Gleichzeitig kommen nationale Befreiungsbewegungen in Schwung, die Hoffnung auf das Entstehen neuer, unabhängiger Staaten wächst. Es ist bezeichnend, dass der ungarische Komponist **Zoltán Kodály (1882-1967)**, der als Volksmusikforscher rund 3500 Melodien ungarischer Volkslieder und -tänze gesammelt und publiziert sowie das musikpädagogische Konzept der sogenannten Kodály-Methode entwickelt hat, in diesem Jahr **die Sonate für Violoncello solo op. 8** schreibt. Die Uraufführung des dem ungarischen Cellisten Jenő Kerpely gewidmeten Werks findet 1918 in Budapest statt, die Drucklegung erfolgt 1921 in Wien beim Musikverlag Universal Edition. Die Fachwelt ist sich einig: hinsichtlich ihres Umfangs und ihrer Bedeutung darf diese dreiteilige Solosonate durchaus neben Johann Sebastian Bachs weltberühmte sechs Suiten für Violoncello solo gestellt werden.

In Kodálys Werk überrascht die Vielfalt der melodischen Linien, die Pracht der Harmonien und die rhythmische Energie. Die herausragende Leistung des Komponisten ist die Vereinigung der klassischen Sonatenform mit dem improvisatorischen Element der Folkloremusik bis hin zur klanglichen Nachahmung von Volksmusikinstrumenten wie Zymbal (Hackbrett), Zither und Dudelsack. In der Sonate kommen nahezu sämtliche Spieltechniken des Cellos zur Anwendung – von arco, pizzicato und sul ponticello über virtuose Passagen, massive Akkorde und zarte Flageolets bis zu extremen dynamischen Graduierungen. Es gibt gelegentliche Verweise auf Werke von Claude Debussy und anderen Komponisten, beispielsweise von Kodálys Zeitgenossen und Freund Béla Bartok. Eine besondere Stimmung verleiht die Skordatur: die C- und die G-Saite des Instruments sind einen Halbtön tiefer gestimmt, wodurch stellenweise der Klangeindruck eines ganzen Streichorchesters erreicht wird. Es hat den Anschein, als habe Zoltán Kodály seine Sonate für Cello solo nicht für die Cellisten seiner eigenen Epoche geschrieben, sondern für diejenigen der Zukunft.

1978. Im Sowjetimperium – einschließlich der „Lettischen Sozialistischen Sowjetrepublik“ – wird der Kommunismus als Weg zur Seligmachung der gesamten Menschheit verherrlicht. In Wirklichkeit herrschen dort eine kremlhörende Diktatur, wirtschaftlicher Niedergang und die Unterdrückung des freien Gedankens. Auf kulturellem Gebiet bildet sich dennoch, insbesondere innerhalb der jüngeren Generation, ein eigentümlicher wortloser Protest heraus, der unter Verwendung künstlerischer Mittel nicht selten die Mauern der Zensur einreißt und die Absurdität der bestehenden Ordnung entlarvt. In diesem Jahr absolviert **Pēteris Vasks (* 1946)** am Lettischen Staatskonservatorium die Kompositionsklasse; zuvor hat er am Litauischen Staatskonservatorium die Kontrabassklasse abgeschlossen. Bereits seine während der Studienzeit entstandenen Kompositionen, darunter das der lettischen Cellistin Maija Prēdele gewidmete **Grāmata čellam** (Das Buch für Violoncello solo), ziehen die Aufmerksamkeit des Publikums auf sich.

Pēteris Vasks ist derzeit der weltweit bekannteste zeitgenössische lettische Komponist. Er selbst umschreibt seine Musik so: „Die Musik ist die erhabenste der Künste, weil sie am leichtesten an das Göttliche heranreicht. Ja, Musik ist Abstraktion, doch der Klang vermag den Geist auszudrücken, den man in Worte überhaupt nicht fassen kann. Überall wird ständig nur über den Körper gesprochen, aber ich möchte rufen: wo ist der Geist, die Seele! Die Seelen sind zugewuchert wie Urwälder. Deshalb versuche ich in meinen Klängen einen kleinen Strahl des Lichts am Leben zu erhalten.“ Das zweiteilige Buch für Cello solo stellt zwei Welten dar, zwei unversöhnliche Gegenkräfte, den niemals endenden Kampf zwischen Gut und Böse. Der erste Teil, Fortissimo, drückt Schmerz und Verzweiflung aus; er bricht hervor wie ein unbändiger Schrei der Seele. Der zweite Teil, Pianissimo, in dem der Cellist zum ersten Mal in der lettischen Musik nicht nur sein Instrument spielt, sondern auch leise singt, verströmt Seelenfrieden und geistige Verklärung.

Mitte der 1920er Jahre. Welches Jahr genau? Darüber schweigt die Geschichte. Wichtig ist, dass diese Dekade in der spanischen Kultur ein goldenes Zeitalter einleitet: praktisch gleichzeitig reüssieren der Dichter und Dramatiker (und Musiker!) Federico García Lorca, der Filmregisseur Luis Buñuel, der Maler Salvador Dalí ... Der Cellist und Komponist **Gaspar Cassadó (1897-1966)** ist der älteste unter ihnen. Ebenso wie Salvador Dalí ist er Katalane und hat das Cellospiel bei dem legendären katalanischen Cellisten Pablo Casals erlernt. Er war lange in Florenz und Sienna sowie Köln tätig; als konzertierender Musiker und Juror bei verschiedenen internationalen Cello-Wettbewerben hatte er nahezu die ganze Welt bereist. Auf kompositorischem Gebiet drückte er sich bescheidener aus; dafür arrangierte er u. a. Wolfgang Amadeus Mozarts Konzert für Waldhorn, Franz Schuberts Arpeggione-Sonate und sogar Peter Tschaikowskys Jahreszeiten für Cello und Orchester. Sein eigenes Allegretto Grazioso für Violoncello und Klavier mystifizierte er zu einer Komposition von Franz Schubert.

Gaspar Cassadós **Suite für Violoncello solo** gehört verdientermaßen zu seinen beliebtesten und anerkanntesten Kompositionen. Der erste Teil des dreiteiligen Zyklus beginnt mit einem improvisatorischen Prelude/Fantasie im Stil Johann Sebastian Bachs, das in eine spanische Sarabande mündet. Hier sind auch Einflüsse aus Zoltán Kodály's Solosonate und aus Maurice Ravel's Ballettmusik *Daphnis et Chloé* (das Thema der Soloflöte) spürbar. Sardana, der zweite, rhythmischere Teil des Zyklus, ist ein katalanischer Volkstanz. Im Finale funkelt nach dem lyrischen Intermezzo eine mitfreißende Jota auf. Die Suite klingt aus, indem sie sowohl die Strenge barocker Kunstformen bezeugt als auch das mutige Abweichen von ihnen. An absolut erster Stelle steht die wahre künstlerische Freiheit.

Gunta Ābele wurde 1986 in Riga in eine Musikerfamilie geboren. Sie lernte in der Klasse von Prof. Eleonora Testeļeca an der Rigaer Emīls-Dārziņš-Musikmittelschule und ging aus mehreren Wettbewerben als Siegerin hervor (International Karl Davidov Cello Competition, Augsts Dombrovskis International Competition u. a.).

Ihre Ausbildung setzte sie an der Musikakademie Basel bei Professor Ivan Monighetti und Sol Gabetta fort. In der Schweiz nahm sie mit Erfolg an mehreren Wettbewerben teil; beim Concours National du Jura 2007 erhielt sie den ersten, beim Rahn Musikpreis 2010 den dritten Preis sowie im selben Jahr am European Competition for Young Soloists in Luxemburg die Goldmedaille. Weiterhin ist sie Preisträgerin des Kiefer Hablitzel Musikwettbewerbs in Bern und erhielt 2015 den Sonderpreis der Luzerner Marianne und Curt Dienemann-Stiftung.

Als Solistin und Kammermusikerin hat sie in ganz Europa konzertiert und an wichtigen internationalen Musikfestivals wie dem Schleswig-Holstein Musik Festival, dem Menuhin Festival Gstaad, dem Musikfestival für zeitgenössische Musik in Madrid oder der Viva Cello Basel teilgenommen. Vervollkommenet wurde ihre Meisterschaft durch die Zusammenarbeit mit Musikschaffenden von Weltrang wie Gidon Kremer, Sergio Azzolini, Gérard Wyss, François Benda, Sofia Gubaidulina, Frangis Ali-Sade und Pēteris Vasks.

Gunta Ābele ist Gründerin des Kammerorchesters Camerata Basilea und dessen künstlerische Leiterin. Dank der Unterstützung der Stiftung Pirolo spielt sie ein Instrument des ungarischen Geigenbauers Béla Szepessy, das 1885 in London gebaut wurde.

Guntars Pupa
Übersetzung: Matthias Knoll

Čella un čellistu uznācieni XX gadsimtā ir spoži. Gadsimta sākumā Pablo Kasalss no jauna atklāj Johana Sebastiana Baha unikālās solo svītas, tas ir pagrieziens mūzikas vēsturē. Svītu brīnumainais skanējums un meistarīgais skaņuraksts iedvesmojis vai visus jaunlaiku komponistus, kas rakstījuši čellam. Viņu vidū noteikti ir Zoltāns Kodājs, Gaspars Kasado un Pēteris Vasks. Diskā iekļautie opusi mani vienmēr uzrunājuši gan vispārmuzikālā, gan tieši čellistiskā kontekstā. Raksturā un stilā skaņdarbi ir atšķirīgi, taču tos vieno liels iekšējais spēks un kūsājoša enerģija. Neatkarīgi no tapšanas laika, valsts un to sabiedriski politiskajiem apstākļiem idejas dzirksts par darbu čellam solo notvērusi šos trīs komponistus viņu jaunības maksimālismā. Vai tas nav skaisti? Ienirt un atklāt to māksliniecisko dzījumu ir patiess baudījums un izaicinājums. Spēlējot viņu darbus, esmu īsta, atklāta un ļoti laimīga.

Gunta Ābele

Ir 1915. gads. Vecā Eiropa ierauta Pirmajā pasaules karā. Brūk Vācijas un Austroungārijas, Osmaņu un Krievijas impērijas. Tai pašā laikā pieņemas sparā nacionālās atbrīvošanās kustības, briest cerības uz jaunu, neatkarīgu valstu izveidi. Zīmīgi, ka tieši togad **Zoltāns Kodājs (1882-1967)** – ungāru komponists, etnomuzikologs, kurš savācīs un publicējīs ap 3500 ungāru tautas dziesmu un deju melodiju, arī pedagoģs, tā sauktās Kodāja mūzikas mācīšanas sistēmas pamatlīcējs –, uzraksta **Sonāti čellam solo op. 8**. Sonāte veltīta ungāru čellistam Jenē Kerpeli un tās pirmskaņojums notiek 1918. gadā Budapeštā. 1921. gadā Viñē Universal Edition apgādā klajā nāk nošu izdevums. Eksperti atzīst: apjoma un vērtības ziņā šo trīsdaļīgo solosonāti droši var likt blakus Johana Sebastiana Baha pasaulslavenajām sešām čella solosvītām.

Zoltāna Kodāja opusā pārsteidz melodisko līniju daudzveidību, harmoniju krāšņums un ritmu enerģija. Autora lielākais sasniegums ir klasiskās sonātes formas apvienojums ar muzikālās folkloras improvizatoriskumu, līdz pat tautas mūzikas instrumentu – cimboļu, citaru, dūdu – skanējuma atdarināšanai. Sonātē izmantoti gandrīz visi čella spēles tehniskie paņēmieni – arco, pizzicato, sul ponticello, virtuozas pasāžas, masīvi akordi, glāsmaini flažoleti un galējas dinamiskās gradācijas. Gādās pa atsaucei uz Kloda Debisi un citu komponistu, piemēram, drauga un laikabiedra Bēlas Bartoka, skaņurakstu. Īpašu nokrāsu piešķir skordatūra – čella do un sol stīgu pārskānošana par pustoni zemāk, tādējādi lāgiem panākot stīgu orķestra skanējuma iespāidu. Šķiet, Zoltāns Kodājs Sonāti čellam solo sacerējis nevis sava laikmeta, bet nākotnes čellistiem.

Ir 1978. gads. Padomjas impērijā, tostarp Latvijas Padomju Sociālistiskajā Republikā, tiek proponēts ceļš uz visas cilvēces laimi – komunismu. Īstenībā tajā valda Kremlim pakļāvīga diktatūra, ekonomikas lejupslīde, brīvdomības apspiešana. Kultūras jomā, sevišķi jaundokojā paaudzē, tomēr veidojas savdabīgs bezvārdu protests, kas, izmantojot mākslinieciskus līdzekļus, nereti grauj cenzūras mūrus, atklāj pastāvošās iekārtas bezjēdzību. Šajā gadā Latvijas Valsts konservatorijas kompozīcijas nodaļu beidz **Pēteris Vasks (1946)**. Pirms tam viņš absolviējis Lietuvas Valsts konservatorijas kontrabasa klasi. Klausītāju uzmanību saista jau viņa studiju laika skādarbi, to vidū latviešu čellistei Maijai Prēdelei veltītā **Grāmata čellam**.

Patlaban Pēteris Vasks ir pasaulē pazīstamākais mūsdienu latviešu komponists, vairāku, arī starptautisku, balvu un pagodinājumu iipašnieks. Viņš pats savu mūziku raksturo šādi: "Mūzika ir visdiženākā no visām mūzām, jo visvieglāk tiek kļat dievišķajam. Jā, mūzika ir abstrakcija, bet skaņa spēj izteikt garu. To nemaz vārdos nevar izteikt. Visapkārt runā tikai par miesu, bet man gribas saukt: kur gars, dvēsele! Dvēseles ir aizaugušas kā džungli. Tāpēc es savās skaņās mēģinu uzturēt gaismas stariņu." Divdaļīgā Grāmata čellam solo attēlo divas pasaules, divus nesamierināmus pretpēkus, nekad nebeidzamo cīņu starp labo un jauno. Pirmā daļa Fortissimo pauž sāpes un izmisumu. Tā izlauzas kā nevaldāms dvēseles kliedziens. Otrā – Pianissimo, kur pirmo reizi latviešu mūzikā čellistam ne tikai jāspēlē, bet arī klusu jādzied –, izstaro dvēseles mieru un gara apskaidrību.

Ir 1920. gadu vidus. Tieši kurš gads? Par to vēsture klusē. Svarīgi, ka minētais laikposms ievada Spānijas kultūras zelta periodu. Tajā vienlaicīgi sevi spilgti apliecinā dzejnieks, dramaturgs un mūzikis Federiko Garsija Lorka, kinorežisors Luis Bunuels, gleznotājs Salvadoras Dalī... Čellists un komponists **Gaspars Kasado (1897–1966)** ir vecākais starp viņiem. Tāpat kā Salvadoras Dalī viņš ir katalānis un mācīties čellospēli pie legēndārā katalānu čellista Pablo Kasalsa. Ilgstoši strādājis Florencē un Sjenā, arī Kēlnē. Kā koncertējošs mākslinieks un dažādu žūriju dalībnieks apbraucis vai visu pasauli. Kompozīcijā izteicies skopāk. Toties izveidojis Wolfganga Amadeja Mocarta mežraga koncerta, Franča Šūberta sonātes Arpeggione un pat Pētera Čaikovska Gadalaiku aranžējumus čellam ar orķestri. Mistificējis savu Allegretto grazioso čellam un klavierēm kā Franča Šūberta sacerētu.

Gaspera Kasado **Svīta čellam solo** pelnīti ir viena no viņa populārākajām un labākajām oriģinālkompozīcijām. Trīsdaļu cikla pirmā daļa iesākas ar improvizatorisku Prelūdiju/Fantāziju Johana Sebastiana Baha stilā, kas pāraug spāniskā Sarabandā. Šeit jūtama ietekme arī no Zoltāna Kodāja solosonātes un Morisa Ravēla baleta Dafnis un Hloja flautas solo tēmas. Cikla otrā, ritmiskākā daļa Sardana ir tradicionāla katalānu dejā. Finālā pēc liriskā Intermezzo uzdzirkstī aizraujoša Hota. Svīta izskan, apliecinādama gan baroka mākslas formu stingrību, gan drosmīgu atkāpšanos no tām, bet pāri visam patiesu radošo brīvību.

Gunta Ābele dzimusī mūzikā ģimenē 1986. gadā Rīgā. Sākot mācības profesores Eleonoras Testeļecas klasē Emīla Dārziņa mūzikas vidusskolā, kļuvusi par Augusta Dombrovska konkursa, Latvijas Valsts mūzikas skolu konkursa un Karla Davidova starptautiskā čellistu konkursa laureāti.

Profesionālo izglītību turpinājusi Bāzeles Mūzikas akadēmijā pie profesora Ivana Monigeti un Solas Gabetas. Šeicē ar panākumiem piedalījusies vairākos konkursos, iegūdama 1. vietu Juras kantona nacionālajā konkursā, 1. vietu Eiropas jauno solistu konkursā Luksemburgā, Rāna Kultūras fonda mūzikas balvu, kā arī divreiz Kifera Hablitcela balvas stipendiju. Gunta Ābele ir Latvijas Lielās mūzikas balvas nominante kategorijā Gada jaunais mākslinieks (2013).

Kā soliste un kamermūziķe koncertējusi visā Eiropā, piedalījusies ievērojamos starptautiskos mūzikas festivālos – Šlēsvigas-Holsteinas festivālā Hamburgā, Menuhina festivālā Gštādā, Mūsdienu mūzikas festivālā Madride, Viva Cello Bāzelē. Viņas meistarību pilnveidojusi sadarbība ar pasaules mērogā atskanotājmākslas personībām Gidonu Krēmeru, Serdžio Acolini, Žerāru Visu, Fransuā Bendu, Sofiju Gubaidulīnu, Frangizu Alizadē un Pēteri Vasku.

Gunta Ābele ir kamerorķestra Camerata Basilea dibinātāja un mākslinieciskā vadītāja. Pateicoties Pirolo fonda atbalstam, spēlē ungāru vijolmeistara Bēlas Šepesi instrumentu, kas darināts 1885. gadā Londonā.

Teksta autors Guntars Pupa